

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 032 Історія та археологія

галузі знань 03 Гуманітарні науки

кваліфікація: доктор філософії з історії та археології (Історія України)

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
від «01» червня 2023
протокол № 11/4

Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2023
Ректор І.Т.Богданов
(наказ №26 від «02» червня 2023)

Запоріжжя, 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

СХВАЛЕНО

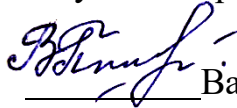
Методичною радою БДПУ
від «18» травня 2023
(протокол №6)
Голова

Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

завідувач аспірантури

Валентина ПІНЧУК

«23» квітня 2023

Рекомендовано

Вченою радою факультету
від «28» квітня 2023
(протокол №4)
декан факультету

Тамара МАКАРЕНКО

Ініційовано

Кафедрою історії та філософії
протокол №10
від «25» квітня 2023
завідувач кафедри

Ігор ЛИМАН

ПРОЕКТНА ГРУПА

Гарант: Ігор ЛИМАН

Члени групи: Валентина ПАПАНОВА

Юрій ФЕДОРИК

Дмитро КІОСОВ

Олексій КОРОТКИЙ

Юрій БІЛАЙ

Гарант

Ігор ЛИМАН

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. ЛИМАН Ігор, доктор історичних наук, завідувач кафедри-професор кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету – гарант освітньої програми
2. ПАПАНОВА Валентина, кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства, завідувач археологічної лабораторії Бердянського державного педагогічного університету
3. ФЕДОРИК Юрій, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету
4. КЮСОВ Дмитро, асистент кафедри історії та філософії, заступник декана гуманітарно-економічного факультету Бердянського державного педагогічного університету, аспірант ОНП «Історія України»
5. КОРОТКИЙ Олексій, асистент кафедри історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету, аспірант ОНП «Історія України», вписати його посаду в археологічній лабораторії
6. БІЛАЙ Юрій, кандидат історичних наук, випускник ОНП «Історія України», директор Бердянської загальноосвітньої школи I-III ступеня № 7, учитель історії

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. АНДРЕЄВ Віталій, доктор історичних наук, професор, заступник декана з наукової роботи факультету суспільно-гуманітарних наук, професор кафедри історії України Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
2. БІЛВЕНКО Сергій, кандидат історичних наук, доцент, голова наукового товариства ім. Якова Новицького;
3. ШУЛЬЦ Домінік, доктор філософії в галузі історії, науковий працівник Польської академії наук, Суспільний опікун пам'яток історії Красникського повіту, Люблінського воєводства (Республіка Польща).

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Історія та археологія

1. Загальна інформація General Information	
<p><i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу/</i></p> <p><i>Full name of institution of higher education and structural subdivision</i></p>	<p>Бердянський державний педагогічний університет Гуманітарно-економічний факультет /</p> <p>Berdiansk State Pedagogical University Humanities and Economics Faculty</p>
<p><i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу /</i></p> <p><i>Higher education and the name of the qualification in the language of the original</i></p>	<p>Доктор філософії Доктор філософії з історії та археології (Історія України) /</p> <p>Doctor of Philosophy PhD in History and Archeology (History of Ukraine)</p>
<p><i>Офіційна назва освітньої програми /</i></p> <p><i>The official name of the educational program</i></p>	<p>Освітньо-наукова програма «Історія України» /</p> <p>Educational-Scientific program “<u>History of Ukraine</u>”</p>
<p><i>Тип диплому та обсяг освітньої програми /</i></p> <p><i>Type of diploma and volume of educational program</i></p>	<p>Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС (4 роки) /</p> <p>Doctor of Philosophy's Degree, unitary, 60 ECTS credits (4 years)</p>
<p><i>Наявність акредитації /</i></p> <p><i>Availability of accreditation</i></p>	-
<p><i>Цикл/рівень /</i></p> <p><i>Cycle / Level</i></p>	<p>Для доктора філософії: 8 рівень - НРК України; 8 рівень - EQF LLL; третій цикл – FQ ENEA /</p> <p>For Doctor of Philosophy: Level 8 - the NQF of Ukraine; Level 8 - EQF LLL; third cycle - FQ ENEA</p>
<p><i>Передумови /</i></p> <p><i>Preconditions</i></p>	<p>Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста /</p> <p>Availability of Master Degree or a Specialist educational qualification level</p>
<p><i>Мова(и) викладання /</i></p> <p><i>Language (s) of teaching</i></p>	Українська / Ukrainian
<p><i>Термін дії освітньої програми /</i></p>	До 31.08.2024

<i>Validity of the educational program</i>	
<i>Интернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми / Internet address of the permanent description of the educational program</i>	http://bdpu.org.ua/opp/
2. Мета освітньої програми The purpose of the Educational program	
<p>Цілі навчання: формування компетентних фахівців у галузі історичних наук, які здатні ефективно вирішувати складні завдання в дослідницько-інноваційній, аналітичній та педагогічній діяльності. Програма спрямована на розвиток наукового мислення та дослідницьких компетентностей, створення умов для самостійної науково-дослідницької діяльності, а також на реалізацію власних наукових досліджень, результати яких мають важливе наукове та практичне значення; підготовку кваліфікованих спеціалістів, які є трансляторами цінностей української національної ідеї, здатними впливати на формування свідомості громадян та розкривати та розвіювати міфи російської пропаганди; створення умов для успішної адаптації випускників до вимог ринкової економіки; створення передумов для їхньої професійної самореалізації у вітчизняних та зарубіжних наукових установах й закладах вищої освіти /</p> <p>Learning objectives: aim to develop competent professionals in the field of historical sciences capable of effectively addressing complex tasks in research, innovation, analytical, and pedagogical activities. The program is aimed at fostering scientific thinking and research competencies, creating conditions for independent research activities, and implementing their own scientific research, the results of which have significant scientific and practical value; preparing qualified specialists who serve as ambassadors of Ukrainian national values, capable of influencing public consciousness and debunking myths of Russian propaganda; creating conditions for successful adaptation of graduates to the demands of the market economy; laying the groundwork for their professional self-realization in domestic and foreign scientific institutions and higher education establishments.</p>	
3. Характеристика освітньої програми Characteristics of the Educational program	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність) / Subject area (Field of Study, Program Subject Area)</i>	<p>03 Гуманітарні науки 032 Історія та археологія</p> <p>Об'єкти вивчення: минуле людства в усіх його проявах, України та інших країн; науково-дослідна та прикладна діяльність за спеціальністю.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців вищої кваліфікації, здатних розв'язувати складні комплексні задачі та практичні проблеми у сфері історії на основі глибокого переосмислення наявних й створення нових цілісних знань.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система сучасних наукових теорій, концепцій, гіпотез та принципів гуманітарних та суміжних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні наукові методи, які застосовуються під час здійснення досліджень за спеціальністю; підходи до написання академічних текстів; інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, презентацій результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: електронні архіви, бібліотечно-інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються</p>

	<p>у професійній діяльності; цифрові інструменти опрацювання текстової та графічної інформації, технології дистанційного навчання /</p> <p>03 Humanities 032 History and archaeology Objects of study: the past of humanity in all its manifestations, of Ukraine and other countries; research and applied activity by specialty. Learning goals: training of highly qualified specialists capable of solving complex complex tasks and practical problems in the field of history based on deep rethinking of existing and creation of new integral knowledge. Theoretical content of the subject area: system of modern scientific theories, concepts, hypotheses and principles of humanities and related sciences. Methods, techniques and technologies: general scientific and special scientific methods that are used during research in a specialty; approaches to writing academic texts; information and communication technologies of research, distribution, presentation of research results. Tools and equipment: electronic archives, library and information systems and software products used in professional activities; digital tools for processing text and graphic information, distance learning technologies</p>
<p><i>Орієнтація освітньої програми /</i></p> <p><i>Orientation of the educational program</i></p>	<p>ОНП спрямована на теоретико-методологічну та практичну підготовку фахівців у галузі історії та археології, що дозволить їм успішно реалізувати свій потенціал у дослідницькій та викладацькій діяльності Здійснення на основі сучасної наукової методології фундаментальних наукових досліджень з набуттям навичок студіювати історичні джерела, працювати з археологічними, джерелознавчими, історіографічними матеріалами з орієнтацією на формування та розвиток професійних компетентностей істориків та археологів. Створення передумов для генерування фахівцями-істориками іноваційних ідей і самореалізації у наукових установах й закладах вищої освіти на території України й за кордоном/</p> <p>ESP is aimed at the theoretical, methodological and practical training of specialists in the field of history and archeology, which will allow them to successfully realize their potential in research and teaching activities. Conducting fundamental scientific research on the basis of modern scientific methodology with the acquisition of skills to study historical sources, work with archaeological, source studies, historiographical materials with a focus on the formation and development of professional competences of historians and archaeologists. Creation of prerequisites for the generation of innovative ideas and self-realization by historians in scientific institutions and institutions of higher education in Ukraine and abroad</p>
<p><i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації /</i></p> <p><i>The main focus of the educational program and specialization</i></p>	<p>Підготовка фахівців для проведення наукових досліджень у галузі гуманітарних наук, за спеціальністю 032 «Історія та археологія», яка передбачає набуття компетентностей, необхідних для сучасних науковців істориків та археологів. Освітньо-наукова програма ґрунтується на передових дослідженнях забезпечуючи необхідний рівень теоретичних знань, вмінь та компетентностей для вирішення складних</p>

	<p>наукових проблем з історії та археології. Програма спрямована на розвиток аналітичного мислення, інтердисциплінарного підходу, вмінні застосовувати наукові методи в практичній діяльності, проведення власних досліджень, які несуть наукову новизну та важливе значення для розвитку історичної науки.</p> <p>ОНП має особливу увагу до регіонального дослідження історії Південної України, з фокусом на комплексну тему «Південна Україна XVIII ст. – перша половина XX ст.» (номер державної реєстрації 0118U005183), розроблена кафедрою історії та філософії Бердянського державного педагогічного університету. Розробка цієї теми відбувається у співпраці з Інститутом української історіографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України, Запорізьким науковим товариством ім. Якова Новицького та реалізацією проєкта «Жінки в русі» (COST, Європейське співробітництво в галузі науки і техніки, 2020-2024 рр.).</p> <p>Ключові слова: історія, методологія, археологія, історіографія, джерелознавство, історія України, Південна Україна /</p> <p>Preparation of specialists for conducting research in the field of humanities, specializing in 032 "History and Archaeology," involves acquiring competencies necessary for contemporary historians and archaeologists. The educational and scientific program is based on cutting-edge research, providing the required level of theoretical knowledge, skills, and competencies to address complex historical and archaeological issues. The program aims to develop analytical thinking, interdisciplinary approaches, the ability to apply scientific methods in practical activities, and conducting original research that contributes to the advancement of historical science.</p> <p>ESP pays special attention to the regional study of the history of Southern Ukraine, with a focus on the complex topic "Southern Ukraine of the 18th century. - the first half of the 20th century." (state registration number 0118U005183), developed by the Department of History and Philosophy of Berdyan State Pedagogical University. The development of this topic takes place in cooperation with the Institute of Ukrainian Historiography and Source Studies named after M. S. Hrushevsky National Academy of Sciences of Ukraine, the Zaporizhia Scientific Society named after Yakov Novitskyi and the implementation of the project "Women on the move" (COST, European cooperation in the field of science and technology, 2020-2024).</p> <p>Keywords: history, methodology, archaeology, historiography, source studies, history of Ukraine, Southern Ukraine</p>
<p><i>Особливості програми /</i></p> <p><i>Peculiarities of the program</i></p>	<p>Специфіка ОНП полягає в орієнтації на поєднання навчальної та наукової діяльності здобувачів. Кадрове забезпечення представляють науковці, які мають значний науковий досвід, є авторами численних монографій, археографічних видань і статей і які є розробниками авторських курсів, що базуються на власних дослідженнях. Крім того, викладачі входять до складу або очолюють редакційні колегії провідних вітчизняних наукових журналів, науково-дослідних установ, наукових центрів і громадських організацій та співпрацюють з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, колегіальним органом, уповноваженим Законом України «Про вищу освіту» на</p>

	<p>здійснення державної політики щодо забезпечення якості вищої освіти. Одним із важливих аспектів ОНП є організація та проведення асистентської практики. Усе це сприяє розвитку спеціалізованих навичок та умінь здобувачів третього рівня вищої освіти, які є необхідними для генерування ними інноваційних ідей, а також створення передумов для їхньої професійної самореалізації у вітчизняних та зарубіжних наукових установах й закладах вищої освіти.</p> <p>Надання підтримки індивідуальним дослідженням здобувачів досягається шляхом організації воркшопів та конференцій для молодих дослідників. Здобувачі активно залучаються до кафедральної теми «Південна Україна XVIII ст. – перша половина ХХ ст.» та наукових проєктів, що сприяє їхньому професійному розвитку. Велика увага приділяється стимулюванню оприлюднення результатів досліджень, включаючи можливість публікації у фахових виданнях, а також журналах, які включені до наукометричних баз Scopus та WOS/</p> <p>The specificity of ESP consists in focusing on the combination of educational and scientific activities of the applicants. The personnel support is represented by scientists who have significant scientific experience, are the authors of numerous monographs, archeographic publications and articles, and who are developers of author's courses based on their own research. In addition, teachers are part of or head the editorial boards of leading domestic scientific journals, scientific research institutions, scientific centers and public organizations and cooperate with the National Agency for Quality Assurance of Higher Education, a collegial body authorized by the Law of Ukraine "On Higher Education" to implement state policy on ensuring the quality of higher education. One of the important aspects of ESP is the organization and conducting of assistant practice. All this contributes to the development of specialized skills and abilities of third-level higher education graduates, which are necessary for their generation of innovative ideas, as well as the creation of prerequisites for their professional self-realization in domestic and foreign scientific institutions and institutions of higher education /</p> <p>Providing support for the individual research of applicants is achieved by organizing workshops and conferences for young researchers. Winners are actively involved in the cathedral theme "Southern Ukraine of the 18th century. - the first half of the 20th century." and scientific projects, which contributes to their professional development. Great attention is paid to stimulating the publication of research results, including the possibility of publication in professional publications, as well as journals that are included in the scientometric databases Scopus and WOS</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання Graduates' suitability for employment and further education	
<i>Придатність до працевлаштування / Suitability for employment</i>	Доктор філософії з історії та археології може обіймати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 2310. викладач університету та вищого навчального закладу; 2431.1 науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство); 2431.2 архіваріус та зберігач у музеї та бібліотеці;

	<p>2442.1 науковий співробітник (археографія, археологія, палеографія); 2442.2 археограф, археолог, палеограф; 2443.1 науковий співробітник (історія); 2443.1 історик/</p> <p>A doctor of philosophy in history and archeology can hold primary positions according to the National Classifier of Ukraine "Classifier professions" DK 003:2010: 2310. university and higher education teacher; 2431.1 researcher (archival affairs, museology); 2431.2 archivist and custodian in the museum and library; 2442.1 researcher (archaeography, archaeology, paleography); 2442.2 archeographer, archaeologist, paleographer; 2443.1 researcher (history); 2443.1 historian</p>
<p><i>Подальше навчання /</i> <i>Further training</i></p>	<p>Продовження навчання на науковому рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора наук, а також здобувати додаткову вищу освіту, післядипломну освіту, проходити підвищення кваліфікації, брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності, пост-докторських програмах тощо /</p> <p>Continuation of studies at the scientific level of higher education with the aim of obtaining the scientific degree of Doctor of Sciences, as well as obtaining additional higher education, postgraduate education, undergoing advanced training, participating in international academic mobility programs, post-doctoral programs, etc.</p>
<p>5. Викладання та оцінювання Teaching and evaluation</p>	
<p><i>Викладання та навчання/</i> <i>Teaching and learning</i></p>	<p>Основною метою навчання є здійснення індивідуального науково-дослідницького проекту під керівництвом досвідчених викладачів. Заняття спрямовані на розвиток компетентностей, необхідних для генерації нових ідей і розв'язання складних завдань у відповідній професійній галузі.</p> <p><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - студентоцентрикований підхід у процесі навчання та науковій діяльності, враховуючи їх дисертаційні теми та наукові інтереси, забезпечення принципів академічної свободи на науковій доброчесності; - застосування проблемно-орієнтованого навчання, яке використовує евристичні та дослідницькі методи; - використання проектно-організованого навчання; - поєднання традиційних та онлайн-форм навчання через змішане та асинхронне навчання, яке сприяє самостійній роботі та активному засвоєнню нових знань. <p><i>Форми навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення самостійної роботи через елементи дистанційного навчання, такі як електронні лекції, методичні вказівки та завдання, доступні на платформі MOODLE а також web-ресурсів Zoom і Google Meet; - індивідуальне наукове керівництво, підтримка та консультування науковим керівником, консультації фахівців Бердянського державного педагогічного університету, інших вищих навчальних та наукових закладів України;

- самостійна робота з джерелами інформації у наукових бібліотеках та архівах України і світу;
- використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів;
- інформаційна підтримка участі здобувачів третього рівня вищої освіти в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів, наукових проектах

Методи навчання:

- інтерактивні методи, такі як «мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, робота в групах;
- методи проектування, які включають генерацію ідей, ідентифікацію проблем, постановку мети і завдань, планування та перетворення цілей на конкретні результати;
- методи моделювання, що включають розробку структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проектів та ін.;
- методи аналізу та рефлексії, такі як портфоліо, есе, кейс-метод;
- методи набуття особистого досвіду наукової діяльності, такі як робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах /

The main goal of training is the implementation of an individual research project under the guidance of experienced teachers. Classes are aimed at developing the competencies necessary for generating new ideas and solving complex tasks in the relevant professional field.

Approaches and technologies:

- student-centered approach in the process of learning and scientific activity, taking into account their dissertation topics and scientific interests, ensuring the principles of academic freedom and scientific integrity;
- application of problem-oriented learning, which uses heuristic and research methods;
- use of project-organized training;
- a combination of traditional and online forms of learning through mixed and asynchronous learning, which promotes independent work and active assimilation of new knowledge.

Forms of education:

- ensuring independent work through elements of distance learning, such as electronic lectures, methodical instructions and tasks, available on the MOODLE platform, as well as Zoom and Google Meet web resources;
- individual scientific guidance, support and counseling by a scientific supervisor, consultations of specialists of Berdyansk State Pedagogical University, other higher educational and scientific institutions of Ukraine;
- independent work with sources of information in scientific libraries and archives of Ukraine and the world;
- use of distance learning courses and electronic resources;
- informational support for the participation of students of the third level of higher education in competitions for receiving scientific scholarships and grants, scientific projects

Teaching methods:

- interactive methods, such as "brainstorming", debates, discussions, presentations, work in groups;
- design methods, which include generating ideas, identifying problems, setting goals and objectives, planning and transforming goals into concrete results;

	<ul style="list-style-type: none"> - modeling methods, including the development of the structure of articles, dissertations, reports, applications, projects, etc.; - methods of analysis and reflection, such as portfolio, essay, case method; - methods of gaining personal experience in scientific activity, such as work on a dissertation, testing the results of scientific research at scientific seminars
<p><i>Оцінювання /</i> <i>Evaluation</i></p>	<p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів, усні та письмові екзамени, заліки, захист звітів з практики, наукових звітів: щосеместрово проводиться оцінювання наукової діяльності здобувачів на основі аналізу якісних і кількісних показників, які відображають підготовку окремих частин дисертації згідно з індивідуальним планом наукової роботи, а також публікацій в українських фахових виданнях, закордонних періодичних виданнях, журналах, що включені до наукометричних баз Scopus та WOS, участь у науково-практичних конференціях, сертифікатів про науково-педагогічне стажування, а також участі у грантових та проектних активностях.</p> <p>Атестація випускника (захист дисертації, складання іспитів зі спеціалізації) /</p> <p>The evaluation system provides for current and final control of knowledge and analysis of the results of the applicants' scientific work, oral and written exams, assessments, defense of practice reports, scientific reports: every semester, the evaluation of the applicants' scientific activity is carried out based on the analysis of qualitative and quantitative indicators that reflect the preparation of individual parts of the dissertation according to the individual plan of scientific work, as well as publications in Ukrainian specialized publications, foreign periodicals, journals included in the scientometric databases Scopus and WOS, participation in scientific and practical conferences, certificates of scientific and pedagogical internship, as well as participation in grant and project activities.</p> <p>Graduate certification (dissertation defense, specialization exams)</p>
<p>6. Програмні компетентності Programming Competencies</p>	
<p><i>Інтегральна компетентність (ІК) /</i> <i>Integral competences (IC)</i></p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики /</p> <p>Ability to solve complex problems in the field of professional and/or research-innovation activities, which involves deep reevaluation of existing knowledge and creating new comprehensive knowledge and/or professional practice</p>
<p><i>Загальні компетентності (ЗК) /</i> <i>General Competence (GC)</i></p>	<p>ЗК 1 Здатність планувати, організовувати та проводити наукові дослідження на відповідному рівні</p> <p>ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми</p> <p>ЗК 3 Здатність працювати в міжнародному середовищі, у тому числі в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України</p> <p>ЗК 4 Здатність розв'язувати комплексні проблеми історії на основі системного наукового світогляду та загального</p>

	<p>культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності ЗК 5 Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації /</p> <p>GC 1 Ability to search, process, and analyze information from various sources GC 2 Ability to identify, formulate, and solve problems GC 3 Ability to work in an international environment, including within the context of European and Euro-Atlantic integration of Ukraine GC 4 Ability to address complex historical problems based on a systematic scientific worldview and a broad cultural background, while adhering to principles of professional ethics and academic integrity GC 5 Interpersonal interaction and communication skills, including proficiency in public speaking techniques, rhetoric, and argumentation</p>
<p><i>Спеціальні компетентності спеціальності (СК) /</i></p> <p><i>Special competences (SC)</i></p>	<p>СК 1 Здатність до розуміння основних концепцій, історичних витоків, сучасного стану та тенденції розвитку історичної науки; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку СК 2 Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з галузі гуманітарних наук та суміжних галузей СК 3 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності СК 4 Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у галузі, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності СК 5 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма СК 6 Здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації СК 7 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання СК 8 Здатність здійснювати аксіологічний аналіз своїх і інших наукових праць СК 9 Здатність до розуміння складових частин і етапів історичного дослідження; форм організації історичного викладу;</p>

	<p>значення композиції твору, застосування тропів для представлення наукових знань</p> <p>СК 10 Здатність до розкриття пізнавального потенціалу таких наукових напрямів, як культурно-історична антропологія, мікроісторія, історія повсякденності, усна історія, психоісторія та ін. /</p> <p>SC 1 Ability to understand fundamental concepts, historical origins, current state, and trends in historical research; mastery of terminology within the field of study</p> <p>SC 2 Ability to plan and conduct original research, achieve scientific results that generate new knowledge in both the subject area and interdisciplinary fields, and publish them in leading national and international scientific publications in the humanities and related fields</p> <p>SC 3 Ability to identify, formulate, and solve research and/or innovative problems; assess and ensure the quality of conducted research; commercialize research outcomes; protect intellectual property rights</p> <p>SC 4 Ability to use modern methodologies, methods, and tools of empirical and theoretical research in the field, contemporary digital technologies, databases, and other electronic resources, specialized software in scientific and scientific-educational activities</p> <p>SC 5 Ability to orally and in writing present and discuss the results of scientific research and/or innovative developments in Ukrainian and foreign languages, demonstrate a deep understanding of foreign scientific texts in the research field; possess skills in academic writing</p> <p>SC 6 Ability to initiate, develop, and implement complex innovative projects, including interdisciplinary ones, taking into account social, economic, environmental, intercultural, and legal aspects; demonstrate leadership and responsibility during project implementation</p> <p>SC 7 Ability to engage in scientific and pedagogical activities in higher education, including organizing and conducting educational sessions with higher education students using modern educational technologies and innovative teaching methods; objective assessment of learning outcomes</p> <p>SC 8 Ability to conduct axiological analysis of one's own and others' scientific works</p> <p>SC 9 Ability to understand the components and stages of historical research; forms of historical exposition organization; the importance of composition in a work, the use of tropes for presenting scientific knowledge</p> <p>SC 10 Ability to explore the cognitive potential of scientific directions such as cultural-historical anthropology, microhistory, history of everyday life, oral history, psychohistory, and others</p>
<p>7. Програмні результати навчання (ПР) Program learning outcomes (PLO)</p>	
<p>ПРН1 Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій</p> <p>ПРН 2 Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці</p>	

ПРН 3 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи

ПРН 4 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів

ПРН 5 Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності

ПРН 6 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми історії державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики

ПРН 7 Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок

ПРН 8 Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя

ПРН 9 Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів

ПРН 10 Організовувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів

ПРН 11 Володіти науковою мовою високого теоретичного узагальнення, вміти здійснювати аксіологічний аналіз наукових текстів

ПРН 12 Вміти планувати структуру свого дослідження і оптимальну послідовність дослідницьких операцій, а також визначати об'єкт і предмет історичного пізнання

ПРН 13 Вміти використовувати пізнавальний потенціал таких наукових напрямів, як культурно-історична антропологія, мікроісторія, історія повсякденності, усна історія, психоісторія та ін. /

PLO 1 Possess advanced conceptual and methodological knowledge in the subject area and at the intersection of disciplinary fields, as well as research skills sufficient for conducting scientific and applied research at the level of the latest global achievements in the respective field, acquiring new knowledge, and/or implementing innovations

PLO 2 Deeply understand the general principles, methods, and methodologies of scientific research and apply them in their own research and teaching practice

PLO 3 Apply modern tools and technologies for information retrieval, processing, and analysis, including statistical methods for analyzing large or complex data, specialized databases, and information systems

PLO 4 Formulate and test hypotheses, use appropriate evidence to support conclusions, including results of theoretical analysis, applied research, existing literature data; analyze the researched problem within a broad intellectual and sociocultural context

PLO 5 Plan and conduct experimental and/or theoretical research in the field of specialization and related interdisciplinary areas using modern tools; evaluate and ensure the quality of conducted research; commercialize research outcomes; protect intellectual property rights

PLO 6 Effectively present and discuss research results, scientific and applied issues in history to both experts and non-experts in both the native and foreign languages; publish research results in leading national and international scientific publications following the rules of academic writing; engage in effective interpersonal communication; demonstrate skills in public speaking, argumentation, and rhetoric

PLO 7 Critically analyze and synthesize the results of their own research and the findings of other researchers within the context of current knowledge regarding the researched scientific problem; identify prospects for further scientific investigations

PLO 8 Demonstrate a systematic scientific worldview and a broad cultural background; possess techniques and technologies of critical thinking; adhere to the principles of academic integrity and professional ethics; ensure continuous self-development throughout life

PLO 9 Develop and implement scientific and/or innovative projects that allow for reevaluating existing knowledge and creating new comprehensive knowledge and/or professional practices, and addressing significant scientific problems considering social, economic, environmental, ethical, intercultural, European integration, and legal aspects

PLO 10 Organize and implement the educational process in higher education institutions, using modern educational technologies and innovative teaching methods; normative, scientific, and educational-methodical support; responsibly and objectively assess the learning outcomes of students

PLO 11 Possess a scientific language of high theoretical generalization, be able to conduct axiological analysis of scientific texts

PLO 12 Plan the structure of their research and the optimal sequence of research operations, as well as define the object and subject of historical cognition

PLO 13 Utilize the cognitive potential of scientific directions such as cultural-historical anthropology, microhistory, history of everyday life, oral history, psychohistory, and others

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми Resource support for program implementation

<p><i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення / Specific characteristics of personnel support</i></p>	<p>Наукове керівництво здобувачами здійснюється висококваліфікованими дослідниками, які мають значний науковий досвід у тематиці дисертаційних досліджень здобувачів. Науково-педагогічні працівники активно беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються і успішно впроваджуються на практиці, що резонує з комплексною темою кафедри історії та філософії.</p> <p>Кадрове забезпечення співвідноситься з ОК та базується на наступних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none">- відповідності науково-педагогічних працівників п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187);- обов'язковості та систематичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів;- моніторингу рівня активності наукової діяльності науково-педагогічних працівників;- впровадження результатів стажування та наукової діяльності викладачів у освітній процес/ <p>The scientific guidance of the awardees is carried out by highly qualified researchers who have significant scientific experience in the subject of dissertation research of the awardees. Scientific and pedagogical workers actively participate in scientific projects, the results of which are regularly published and successfully implemented</p>
--	---

	<p>in practice, which resonates with the complex theme of the department of history and philosophy.</p> <p>Staffing is correlated with the disciplines and is based on the following principles:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compliance of scientific and pedagogical workers with Clause 38 of the Licensing Conditions for Conducting Educational Activities (Resolution of the CMU dated December 30, 2015 No. 1187); - mandatory and systematic training and professional development of teachers; - monitoring the level of scientific activity of scientific and pedagogical workers; - implementation of the results of internship and scientific activity of teachers in the educational process
<p><i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of material and technical support</i></p>	<p><i>Інструменти та обладнання:</i> спеціалізоване інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи; цифрові інструменти опрацювання текстової та графічної інформації.</p> <p><i>Специфічне матеріально-технічне забезпечення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціалізовані кабінети: кабінет освітніх технологій в історії; кабінет археології та краєзнавства; лекційні аудиторії; медіацентр бібліотеки та читацький зал Бердянського державного педагогічного університету; - навчальна археологічна лабораторія Бердянського державного педагогічного університету; - навчально-методичний кабінет соціальних і гуманітарних дисциплін, фонд рідкісної книги, медіатека; - музей Бердянського державного педагогічного університету; - архів Науково-дослідного інституту Історичної урбаністики / <p><i>Tools and equipment:</i> specialized information communication and multimedia equipment; automated electronic archives and library information systems; digital tools for processing textual and graphic information.</p> <p><i>Specific material and technical support:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - specialized offices: the office of educational technologies in history; office of archeology and local history; lecture halls; the media center of the library and the reading room of the Berdyan State Pedagogical University; - educational archaeological laboratory of Berdyan State Pedagogical University; - educational and methodological office of social and humanitarian disciplines, rare book fund, media library; - Museum of Berdyan State Pedagogical University; - the archive of the Research Institute of Historical Urbanism
<p><i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення /</i></p> <p><i>Specific characteristics of information, teaching and methodological support</i></p>	<p>Здобувачам надається доступ до різноманітних матеріально-технічних ресурсів БДПУ, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт БДПУ: https://bdpu.org.ua/ - необмежений доступ до мережі Інтернет - пакет MS Office 365 - віртуальне навчальне середовище Moodle: https://edu.bdpu.org/ - мережеві інструменти Zoom, Google Classroom та Науково-дослідного інституту Історичної урбаністики: http://ri-urbanhistory.org.ua/

	<ul style="list-style-type: none"> - доступ до баз даних Scopus, Web of Science та Google Scholar - програма Unicheck - корпоративна пошта - навчально-методичне забезпечення ОК, що викладаються - графіки навчального процесу - Telegram-канали для аспірантів, які навчаються за ОНП «Історія України»/ <p>Applicants are given access to various material and technical resources of the BSPU, in particular:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the official site of the BSPU: https://bdpu.org.ua/ - unlimited access to the Internet - MS Office 365 package - Moodle virtual learning environment: https://edu.bdpu.org/ - online tools of Zoom, Google Classroom and the Research Institute of Historical Urbanism: http://ri-urbanhistory.org.ua/ - access to Scopus, Web of Science and Google Scholar databases - the Unicheck program - corporate mail - educational and methodical support of the educational components taught - schedules of the educational process - Telegram channels for post-graduate students studying at the History of Ukraine
9. Академічна мобільність Academic mobility	
<p><i>Національна кредитна мобільність /</i></p> <p><i>National Credit Mobility</i></p>	<p>Організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в БДПУ, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітування та оформлення документів за результатами навчання регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (наказ №3 від 06.01.2020 р.)/</p> <p>Organizational support for academic mobility of higher education students at Berdyansk State Pedagogical University, the procedure for recognizing and transferring the results of their education, the rights and obligations of participants in the educational process who participate in academic mobility programs, and the +procedure for reporting and documenting the results of education is regulated by the «Regulation on the organization of the educational process at Berdyansk State Pedagogical University» (Order No. 3 of January 6, 2020)</p>
<p><i>Міжнародна кредитна мобільність /</i></p> <p><i>International Credit Mobility</i></p>	<p>Міжнародна академічна мобільність здобувачів третього рівня спеціальності 032 Історія та археологія відбувається відповідно до міжнародних угод укладених між Бердянським державним педагогічним університетом та університетами-партнерами. З переліком університетів-партнерів можна ознайомитись за посиланням: http://bdpu.org/international-relations/vmz-mp/</p> <p>БДПУ створює можливості для здобувачів та науково-педагогічних працівників щодо отримання досвіду навчання та провадження професійної діяльності. Зокрема, кредитну мобільність до університетів ЄС за програмою ERASMUS+KA1</p>

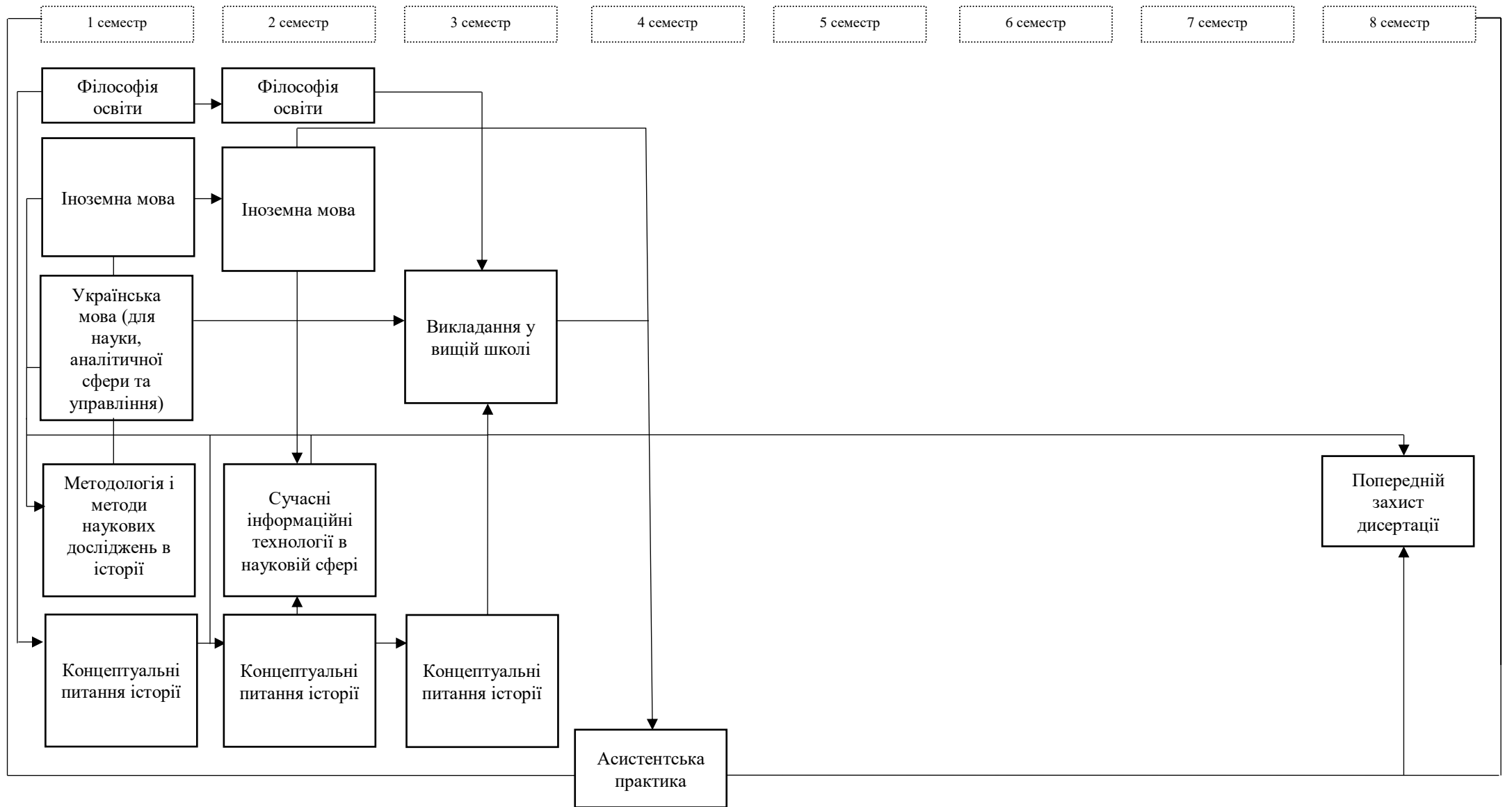
	<p>International Credit Mobility; самоініційовану мобільність – за програмами DAAD, Fullbright тощо. Регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (наказ №3 від 06.01.2020 р.)/</p> <p>International academic mobility of third-level graduates of specialty 032 History and Archeology takes place in accordance with international agreements concluded between Berdyansk State Pedagogical University and partner universities. The list of partner universities can be found at the following link: http://bdpu.org/international-relations/vmz-mp/ BSPU creates opportunities for applicants and scientific and pedagogical workers to gain learning experience and carry out professional activities. In particular, credit mobility to EU universities under the ERASMUS+KA1 International Credit Mobility program; self-initiated mobility - according to DAAD, Fullbright, etc. programs. Regulated by the "Regulations on the organization of the educational process at the Berdyansk State Pedagogical University (Order No. 3 dated January 6, 2020)</p>
<p><i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти/</i></p> <p><i>Teaching foreign applicants for higher education</i></p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться /</p> <p>Education of foreign applicants for higher education is not provided</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія освіти	4	Екзамен
ОК 2.	Сучасні інформаційні технології в науковій сфері	3	Залік
ОК 3.	Українська мова (для науки, аналітичної сфери та управління)	3	Залік
ОК 4.	Іноземна мова	6	Екзамен
ОК 5.	Концептуальні питання історії	13	Заліки, екзамен
ОК 6.	Методологія і методи наукових досліджень в історії	6	Залік
ОК 7.	Викладання у вищій школі	4	Залік
ОК 8.	Асистентська практика	6	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		45	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.	Дисципліна 1	3	Залік
ВК 2.	Дисципліна 2	3	Залік
ВК 3.	Дисципліна 3	3	Залік
ВК 4.	Дисципліна 4	3	Залік
ВК 5.	Дисципліна 5	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		15	
Загальний обсяг освітньої програми		60	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної наукової роботи (дисертації) на здобуття наукового ступеня доктор філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі гуманітарних наук, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань історичної та археологічної науки та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату (перевірка робіт на плагіат; визначення нормативу унікальності текстів) робота, а також відгуки опонентів мають бути розміщені на web-ресурсах закладу вищої освіти або відповідного структурного підрозділу відповідно до законодавства.

Вимоги до оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8
ЗК 1	+		+	+		+		+
ЗК 2	+	+	+	+	+			+
ЗК 3	+	+		+		+		
ЗК 4	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5			+	+			+	+
СК 1			+		+			
СК 2		+	+	+	+	+		
СК 3	+				+	+		
СК 4		+			+	+		+
СК 5			+	+		+	+	+
СК 6			+	+	+	+	+	
СК 7		+	+				+	+
СК 8			+		+			
СК 9			+		+			
СК 10			+	+	+			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8
ПРН 1		+			+	+		
ПРН 2		+			+			+
ПРН 3	+	+				+	+	+
ПРН 4		+	+		+			
ПРН 5		+	+	+	+	+		
ПРН 6	+		+	+		+	+	+
ПРН 7			+	+	+	+		
ПРН 8	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 9		+	+	+		+		
ПРН 10		+	+				+	
ПРН 11			+		+			
ПРН 12			+		+			
ПРН 13			+	+	+			

Вимоги до внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.